

Životopis

Paní Marie Chlumská se narodila v nemocnici v Novém Boru 25. března roku 1938. Vyrůstala v nedaleké obci Blottendorfu/Polevsku v rodině pana Oppitze. Oba rodiče pracovali ve sklářském průmyslu, který je pro Novoborsko tak typický. V průběhu války se však i sklářská výroba přetransformovala na „kriegssortiment“ a potřeby německého Wehrmachtu.

Ve školním roce 1944/1945 nastoupila paní Chlumská do první třídy polevské německé školy. Druhé pololetí byla školní budova poskytnuta potřebám německých uprchlíků, kteří se v pohraničních obcích objevovali od konce zimy. Byli to především uprchlíci z východního Pruska a Slezska před Rudou armádou. Dále říšíští Němci z bombardovaných německých měst, zejména pak z Drážďan a další z míst, kde se stále válčilo – Budyšin. Paní Chlumská si dokonce jako malá holčička pamatuje ohnivou záři na nebi, když spojenci bombardovali Drážďany. Polevský učitelský sbor však dokázal učit v doslova domácích podmínkách. Každých čtrnáct dní se děti učily v různých budovách po vsi. Využívány byly především hostince kvůli velkému sálu, kam se děti vešly.

Poválečný odsun, který má v letních měsících označení „divoký“, se dotkl i naší pamětnice. Všechny německé kamarádky a část rodiny doprovázela směrem na Kytlice, kudy davy vyhnaných obyvatel proudily na nejbližší německou hranici. V tu dobu si jako malé dítě neuvědomovala, že je již nikdy neuvidí. Dva roky po válce bylo i rodině pana Oppitze nabídnuto opustit Československo v rámci dobrovolného odsunu německých antifašistů. Rodina už byla i sbalena. Nakonec se však rozhodla, že zůstane na Polevsku. Lužické hory byly a jsou vlastí paní Chlumské. V roce 1953 jí bylo nabídnuto, že může příbuzné v Německu navštívit. Pouze však pod podmínkou vstupu do KSČ. To však paní Chlumská odmítla.

Německé děti neměly v československém pohraničí po válce jednoduchou pozici. Paní Chlumské nebylo dva roky dovoleno navštěvovat českou obecnou školu. Česky neuměla. V té době pomáhala především rodičům s doma s hospodářstvím. Posléze nastoupila do školy a během docházky se průběžně učila česky. To nakonec zvládla a nastoupila i do české měšťanky.

Pracovní místo našla v administrativě nově vzniklého národního podniku Novoborské strojírny. Navštěvovala dva roky dokonce i večerní vyučování průmyslové školy. Jednoho dne po vyučování nastoupila do autobusu a chtěla jet domů. Během cesty stihlo paní Chlumskou neštěstí. Autobus byl sražen vlakem. Tento novoborský incident nepřežilo jedenáct lidí. Paní Chlumská však měla obrovské štěstí. Po několikaměsíční rekonvalescenci v nemocnicích se z celého úrazu uzdravila.

Paní Chlumská se nadále o historii, současnou společnost a Novoborsko zajímá. Každé léto odjíždí na Polevsko odpočívat. To je její domov.